ഗരുഡപുരാണമ്/പ്രേതകാണ്ഡഃ (ധർമകാണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 48

ശ്രീഗരുഡമഹാപുരാണമ് 48
താർക്ഷ്യ ഉവാച .
യേ മർത്യലോകേ നിവസന്തി മാനവാസ്തേ സർവജാതൗ നിധനം പ്രയാന്തി .
കാലേ സ്വകീയേ നിജപുണ്യസംഖ്യയാ വദന്തി ലാക കഥസ്വ തന്മേ .. 2,48.1 ..

ഗച്ഛന്തി മാർഗേണ സുദുസ്തരേണ വിധാതൃനിഷ്പാദിതവർത്മനി സ്ഥിതാഃ .
കേനൈവ പുണ്യേന മുദം പ്രയാന്തി തിഷ്ഠന്തി കേനൈവ കുലം ബലം വയഃ .. 2,48.2 ..

സൂത ഉവാച .
ശ്രുത്വാഥ ദേവോ ഗരുഡം ത്വവോചത്സ്മൃത്വാ വപുഃ കർമഭയഞ്ച രൂപമ് .
സൃഷ്ടാ ധരാ യേന ചരാചരം ജഗത്സ യേന ശസ്താ വിഹിതോ യമോ വിഭുഃ .. 2,48.3 ..

ശ്രീഭഗവാനുവാച .
ധർമാർഥകാമം ചിരമോക്ഷസഞ്ചയമന്യം ദ്വിതീയം യമമാർഗഗാമിനാമ് .
പ്രവിശ്യചാങ്ഗുഷ്ഠസമേ സ തത്ര വൈ തം പ്രാപ്യ ദേഹം സ്വമന്ദിരമ്? .. 2,48.4 ..

ഗൃഹീതപാശോ രുദതേ പുനഃ പുനർദേശേ സുപുണ്യേ ദ്വിജ ദേഹസംസ്ഥിതഃ .
ദേവേന്ദ്രപൂജാ പിതൃദേവതൃപ്തിദം മോഹാന്ന ചേഷ്ടം ന ച പുത്ത്രസന്തതിഃ .. 2,48.5 ..

ന മേഽസ്തി ബന്ധുര്യമമാർഗഗാമിനോ മയാ ന കൃത്യം ദ്വിജദേഹലിപ്സയാ .
സമ്പ്രാപ്യ വിപ്രത്വമതീവ ദുർലഭം നാധീതവാന്വേദപുരാണസംഹിതാഃ .
പ്രാപ്തം സുരത്നം കരസംസ്ഥിതം ഗതം ദേഹൻക്വചിന്നിസ്തര യത്ത്വയാ കൃതമ് .. 2,48.6 ..

യഃ ക്ഷത്ത്രിയോ ബാഹുബലേന സംയുഗേ ലലാടദേശാദ്രുധിരം മുഖേ പപൗ .
തത്സോമപാനം ഹി കൃതം മഹാമഖേ ജീവന്മൃതഃ സോഽപി ഹി യാതി മുക്തിക് .. 2,48.7 ..

സ്ഥാനാന്യനേകാനി കൃതാനി താനി പീതാന്യനേകാന്യപി ഗർഹിതാനി .
ശസ്ത്രം ഗൃഹീത്വാ സമരേ രിപൂണാം യഃ സംമുഖം യാതി സ മുക്തപാപഃ .. 2,48.8 ..

ക്ഷത്ത്രാന്വയോ വാപി വിശോന്വയോ വാ ശൂദ്രാന്വയോ വാപി ഹി നീചവർണഃ .

സംഗ്രാമദേവദ്വിജബാലഘാതീ സ്ത്രീവൃദ്ധഹാ ദീനതപസ്വിഹന്താ .. 2,48.9 ..

ഉപദ്രുതേഷ്വേഷു പരാങ്മുഖോ യഃ സ്യുസ്തസ്യ ദേവാഃ സകലാഃ പരാങ്മുഖാഃ .
തിലോദകം നൈവ പിബന്തി പൂർവേ ഹുതം ന ഗൃഹ്ണാതി ഹുതാശനോപി തത് .. 2,48.10 ..

ദ്വേഷാദ്ഭയാദ്വാ സമരേ സമാഗതേ ശസ്ത്രം ഗൃഹീത്വാ പരസൈന്യസംമുഖഃ .
ന യാതി പക്ഷീന്ദ്ര മൃശ്ച പശ്ചാത്ക്ഷാത്ത്രം ബലം തസ്യ ഗതം തഥൈവ .
ദ്വിജായ ദത്ത്വാ കനകം മഹീമിമാം ഭൂയഃ സ പശ്ചാദ്ഭവതീഹ ലോകേ .. 2,48.11 ..

ദാനം പ്രദത്തം ഗ്രഹണേ ദ്വിജേന്ദ്രേ സ്നാനം കൃതം തേന സദാ സുതീർഥേ .
ഗത്വാ ഗയായാം പിതൃപിണ്ഡദാനം കൃതം സദാ യോ മ്രിയതേ തു യുദ്ധേ .. 2,48.12 ..

യഃ ക്ഷാത്ത്രദേഹന്തു വിഹായ ശോചതേ രണാങ്ഗണേ സ്വാമിവധേ ച ഗോഗ്രഹേ .
സ്ത്രീബാലഘാതേ പഥി സാർഥഹേതവേ മയാ സ്വകോശം ന ഹതം ന പാതിതമ് .. 2,48.13 ..

വൈശ്യഃ സ്വകർമാണി വിശോചതേ തദാ ഗൃഹീതപാശോ ന മയാപി സഞ്ചിതമ് .
സത്യം ന ചോക്തം ക്രയ വിക്രയേണ മോഹാദ്വിമൂഢേന കുടുമ്ബഹേതവേ .. 2,48.14 ..

ശൂദ്രം വപുഃ പ്രാപ്യ യശസ്കരം സദാ ദാനം ദ്വിജേഭ്യോ ന കൃതം ദ്വിജാർചനമ് .
ച്ദ്യദദ്യത്ദദ്വസ്ല ഢഢദ്യഥ്ര്ദദ്യഢ്സ്ലഥ്ര്ഡസ്ലഢ
ജലാശയോ നൈവ കൃതോ ധരാതലേ അസംസ്കൃതോ വിപ്രവരോ ന സംസ്കൃതഃ .. 2,48.15 ..

ത്യക്ത്വാ സ്വകർമാണി മദേന സുസ്ഥിതം മയാ സുതീർഥേ സ്വവപുർന ചോജ്ഝിതമ് .
ധർമോർജിതോ നൈവ ന ദേവപൂജനം കൃതം മയാ ചൈവ വിമുക്തിഹേതവേ .. 2,48.16 ..

ദേഹം സമാസാദ്യ തഥൈവ പിണ്ഡജം വർണാംസ്തഥൈവാന്ത്യജമ്ലേച്ഛസംജ്ഞിതാൻ .
മരുന്മയം ദേഹമിമേ വിശന്തി നൈവേഹമാനാഃ പഥി ധർമസംകുലേ .. 2,48.17 ..

പരസ്പരം ധർമകൃന്തം സ്വകീയം സമ്പാദ്യ ലക്ഷ്യം പഥി സഞ്ചരന്ത്സ്വമ് .
പക്ഷീന്ദ്ര വാക്യാനി ശൃണുഷ്വ താനി മനോരമാണി പ്രവദന്തി യാനി .. 2,48.18 ..

സാരാ ഹി ലോകേഷു ഭവേത്ത്രിലോകീ ദ്വീപേഷു സർവേഷു ച ജമ്ബുകാഖ്യമ് .
ദേശേഷു സർവേഷ്വപി ദേവദേശഃ ജീവേഷു സർവേഷു മനുഷ്യ ഏവ .. 2,48.19 ..

വർണാശ്ച ചത്വാര ഇഹ പ്രശസ്താഃ വർണേഷു ധർമിഷ്ഠനരാഃ പ്രശസ്താഃ .
ധർമേണ സൗഖ്യം സമുപൈതി സർവം ജ്ഞാനം സമാപ്നോതി മഹാപഥേ സ്ഥിതഃ .. 2,48.20 ..

ദേഹം പരിത്യജ്യ യദാ ഗതായുഃ പക്ഷിൻ സ്ഥിതോഽഹം കൃമികീടസംസ്ഥിതഃ .
സരീസൃപോഽഹം മശകോ വിനിർമിതശ്ചതുഷ്പദോഽഹം വനസൂകരോഽഹമ് .. 2,48.21 ..

സർവം വിജാനാതി ഹി ഗർഭസംസ്ഥിതോ ജാതശ്ച സദ്യസ്തദിദഞ്ച വിസ്മരേത് .
യച്ചിന്തിതം ഗർഭസമാഗതേന വൈ ബാലോ യുവാ വൃദ്ധവയാ ബഭൂവ .. 2,48.22 ..

മോഹാദ്വിനാഷ്ടം യദി ഗർഭചിന്തിതം സ്മൃതം പുനർമൃത്യുഗതേ ചദേഹേ .
തസ്മിൻപ്രനഷ്ടേ ഹൃദി ചിന്തിതം ഗതം സ്മൃതം പുനർഗർഭഗതേ ച ദേഹേ .. 2,48.23 ..

തസ്മിൻപ്രനഷ്ടേ ഹൃദി ചിന്തിതം പുനർമയാ സ്വകോശേ പരവഞ്ചനം കൃതമ് .
ദ്യൂതൈശ്ഛലേനാപി ച ചൗര്യവൃത്ത്യാ ധർമം വ്യതിക്രമ്യ ശരീരരക്ഷണേ .. 2,48.24 ..

കൃച്ഛ്രേണ ലക്ഷ്മീഃ സമുപാർജിതാ സ്വയം മയാ ന ഭുക്തം മനസേപ്സിതം ധനമ് .
താമ്ബൂലമന്നം മധുരം സഗോരസം ദത്ത്വാഗ്നിദേവാതിഥിബന്ധുവർഗേ .. 2,48.25 ..

സോമഗ്രഹേ സൂര്യസമാഗമേപി വാ ന സേവിതം തീർഥവരിഷ്ഠമുത്തമമ് .
കോശം സ്വകീയം മലമൂത്രപൂരിതം ദേഹിൻക്വചിന്നിസ്തര യത്ത്വയാ കൃതമ് .. 2,48.26 ..

മയാ ന ദൃഷ്ടാ ന നതാ ന പൂജിതാ ത്രൈവിക്രമീ മൂർതിരിഹ സ്ഥിതാ ഭുവി .
പ്രഭാസനാഥോ ന ച ഭക്തിസംസ്തുതോ ദേഹിൻക്വചിന്നിസ്തര യത്ത്വയാ കൃതമ് .. 2,48.27 ..

ഗത്വാ വരിഷ്ഠേ ഭുവി തീർഥസന്നിധൗ ധനം ന ദത്തം വിദുഷാം കരേ മയാ .
ആപ്ലുത്യ ദേഹം വിധിനാ ദ്വിജേ ഗുരൗ ദിഹിൻക്വചിന്നിസ്തര യത്ത്വയാ കൃതമ് .. 2,48.28 ..

ന മാതൃപൂജാ ന ച വിഷ്ണുശങ്കരൗ ഗണേശചണ്ഡ്യൗ ന ച ഭാസ്കരോഽപി വാ .
യഞ്ചോപചാരൈർബലിയുക്തചന്ദനൈർദേഹിൻക്വചിന്നിസ്തര യത്ത്വയാ കൃതമ് .. 2,48.29 ..

ലബ്ധാ മയാ മാനവദേവതോപമാ മോഹാദ്ഗതാ സർവമിദഞ്ച പാർഥിവ .
ഗതിം ന വീക്ഷേത സ വൈ വിമൂഢധീർദേഹിൻക്വചിന്നിസ്തര യത്ത്വയാ കൃതമ് .. 2,48.30 ..

ഏതാനി പക്ഷിന്മനസാ വിചിന്ത്യ വാക്യാനി ധർമാർഥയശസ്കരാണി .
മുക്തിം സമായാന്തി മനുഷ്യലോകേ വസന്തി യേ ധർമരതാഃ സുദേശേ .. 2,48.31 ..

ഇതി ബ്രുവാണൈര്യമധൂതവർഗൈർവിഹന്യതേ കാലമയൈശ്ച മുദ്ഗരൈഃ .
ഹാ ദൈവ ഹാ ദൈവ ഇതി സ്മരൻ വൈ ധനം ന ദത്തം സ്വയമർജിതം യത് .. 2,48.32 ..

ന ഭൂമിദാനം ന ച ഗോപ്രദാനം ന വാരിദാനം ന ച വസ്ത്രദാനമ് .
ഫലം സതാമ്ബൂലവിലേപനം വാ ത്വയാ ന ദത്തം ഭുവി ശോചസേ കഥമ് .. 2,48.33 ..

പിതാ മൃതസ്തേ ച പിതാമഹഃ സാ യയാ ധൃതോ വാപ്യുദരേ സ്വകീയേ .
മൃതോഽപ്യസൗ ബന്ധുജനഃ സമസ്തോ ദൃഷ്ടം ത്വയാ സർവമിദം ഗതായഃ .. 2,48.34 ..

കോശം ത്വദീയം ജ്വലിതഞ്ച വഹ്നിനാ പുത്രൈർഗൃഹീതോ ധനധാന്യ സഞ്ചയഃ .
സുഭാഷിതം ധർമചയം കൃതഞ്ച യത്തദേവ ഗച്ഛേത്തവ പൃഷ്ഠസംസ്ഥമ് .. 2,48.35 ..

ന ദൃശ്യതേ കോഽപി മൃതഃ സമാഗതോ രാജാ യതിർവാ ദ്വിജപുങ്ഗവോഽപി വാ .
യോ വൈ മൃതഃ സാഹസികഃ സ മർത്യകോ നാശം യോഽപി ധരാതലേ സ്ഥിതഃ .. 2,48.36 ..

ഏവം ഗണാസ്തേ ബ്രുവതേ സകിന്നരാ ധൈര്യം സമാലമ്ബ്യ വിപാദപൂരിതഃ .
ശ്രുത്വാ ഗണാനാം വചനം മഹാദ്ഭുതം ബ്രവീതി പക്ഷീന്ദ്ര മനുഷ്യതാം ഗതഃ .. 2,48.37 ..

ദാനപ്രഭാവേണ വിമാനസംസ്ഥിതോ ധർമഃ പിതാ മാതൃദയാനുരൂപിണീ .
വാണീ കലത്രം മധുരാർഥഭാഷിണീ സ്നാനം സുതീർഥേ ച സുബന്ധവർഗഃ .. 2,48.38 ..

കരാർപിതം യത്സുകൃതം സമസ്തം സ്വർഗസ്തദാ സ്യാത്തവ കിങ്കരോപമഃ .
യോ ധർമവാൻ പ്രാപ്സ്യതി സോഽതിസൗഖ്യം പാപീ സമസ്തം വിവിധഞ്ച ദുഃഖമ് .. 2,48.39 ..

യോ ധർമശീലോ ജിതമാനരോഷോ വിദ്യാവിനീതോ ന പരോപതാപീ .
സ്വദാരതുഷ്ടഃ പരദാരദൂരഃസ വൈ നരോ നോ ഭുവി വന്ദനീയഃ .. 2,48.40 ..

മിഷ്ടാന്നദാതാ ചരിതാഗ്നിഹോത്രോ വേദാന്തവിച്ചന്ദ്രസഹസ്രജീവീ .
മാസോപവാസീ ച പതിവ്രതാ ചഷഡ്ജീവലോകേ മമ വന്ദനീയാഃ .. 2,48.41 ..

ഏവം സമാചാരയുതോ നരോഽപി വാപീം സകൂപാം സജലം തഡാഗമ് .
പ്രപാശുഭം ഹൃദ്ഗൃഹദേവമന്ദിരം കൃതം നരേണൈവ സ ധർമൗത്തമഃ .. 2,48.42 ..

വർഷാശനം വേദവിദേ ച ദത്തം കന്യാവിവാഹസ്ത്വൃണമോചനം ദ്വിജേ .
ഭൂമിഃ സുകൃഷ്ടാപി തൃഷാർതിഹേതോസ്തദേവമേതം സുകൃതത്സമസ്തമ് .. 2,48.43 ..

അധ്യായമേനം സുകൃതസ്യ സാരം ശൃണോതി ഗായത്യപി ഭാവശുദ്ധ്യാ .
സ വൈ കുലീനഃ സ ച ധർമയുക്തോ വിശ്വാലയം യാതി പരം സ നൂനമ് .. 2,48.44 ..

ഇതി ശ്രീഗാരുഡേ മഹാപുരാണേ ഉത്തരഖണ്ഡേ ദ്വിതീയാംശേ ധർമകാണ്ഡേ പ്രേതകല്പേ ശ്രീകൃഷ്ണഗരുഡസംവാദേ മനുഷ്യസ്യ സുഖദുഃ ഖപ്രാപകധർമാധർമനിരൂപണം നാമാഷ്ടചത്വാരിംശത്തമോഽധ്യായഃ
